

Wspólna polityka rolna po 2020 roku

wg stanu na 11.06.2018

MATERIAŁY OIDE

29 listopada 2017 KE opublikowała komunikat nt. przyszłości rolnictwa i produkcji żywności, w którym wskazano kierunki rozwoju WPR po 2020. Szczegółowe rozwiązania znalazły się we wniosku w sprawie wieloletnich ram finansowych oraz trzech wnioskach przedstawionych 1 czerwca 2018.

W opracowaniu omówiono podstawowe założenia reformy WPR oraz odnoszące się do nich stanowisko Polski. Przedstawiono najważniejsze dokumenty oraz wybrane publikacje.

Słowa kluczowe: wspólna polityka rolna, reforma WPR

Spis treści

- I. WPROWADZENIE
 - II. PROCES LEGISLACYJNY W UE I STANOWISKO SEJMU
 - II. PODSTAWOWE DOKUMENTY
 - III. PUBLIKACJE
-

I. WPROWADZENIE

Ostatnia reforma WPR miała miejsce w 2013 w związku z perspektywą finansową 2014 – 2020 i uwzględniała m.in.: strategię „Europa 2020”, koniec ostatnich okresów przejściowych w ramach WPR, przystąpienie Chorwacji, problematykę zmian klimatycznych, dostosowanie tej polityki do międzynarodowych umów handlowych (runda dauhańska).

Dyskusja nad kształtem WPR po 2020 jest związana z nową perspektywą finansową 2021-2027 i rozpoczęła się w ramach instytucji UE w 2016 (por. pkt III 1 i IV 9).

W lutym 2017 r. Komisja Europejska uruchomiła konsultacje (zakończone 2 maja 2017) w sprawie modernizacji i uproszczenia wspólnej polityki rolnej, których celem było podsumowanie dotychczasowej WPR, wyciągnięcie wniosków z realizacji ostatniej reformy i zidentyfikowanie, jakie są obecne trudności oraz potrzeby (por. pkt III 2).

Dokumenty UE

6 marca 2017 – pierwsza formalna dyskusja Rady UE nt. WPR po 2020 (por. pkt III 3). Ministrowie omawiali przede wszystkim:

- priorytety przyszłej WPR, w tym m.in. uproszczenie WPR, budowanie odporności, reagowanie na wyzwania środowiskowe, inwestowanie w rentowność i vitalność obszarów wiejskich, zapewnienie wymiany pokoleniowej, zachowanie orientacji rynkowej, wzmacnianie pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym, zarządzanie ryzykiem, innowacje;
- kwestie proporcji między wsparciem bezpośrednim a rozwojem wsi.

29 listopada 2017 – komunikat KE nt. przyszłości rolnictwa i produkcji żywności, COM(2017) 713 (por. pkt III 5).

W komunikacie Komisja:

- zaproponowała nowy model realizacji WPR, zgodnie z którym:

- UE określa podstawowe parametry polityki, czyli cele, rodzaje interwencji i podstawowe wymagania,
- państwa członkowskie opracowują strategiczne plany oparte o unijną strategię i przepisy w zakresie środowiska i klimatu,
- strategiczne plany obejmują interwencje w ramach obu filarów WPR, czyli wsparcie bezpośrednie i rozwój obszarów wiejskich,
- Komisja ocenia i zatwierdza plany strategiczne,
- państwa członkowskie mają większy wpływ na opracowywanie ram zgodności i kontroli mających zastosowanie do beneficjentów,
- KE sprawuje nadzór nad wynikami i przestrzeganiem podstawowych przepisów UE i zobowiązań międzynarodowych;
- określiła główne cele WPR:
 - wykorzystanie badań naukowych i innowacji,
 - wspieranie inteligentnego i odpornego sektora rolnictwa,
 - zwiększanie troski o środowisko i intensyfikacja działań w dziedzinie klimatu,
 - umacnianie społeczno-gospodarczej struktury obszarów wiejskich,
 - odpowiedź na obawy związane z bezpieczeństwem i jakością żywności, norm środowiskowych i odnoszących się do dobrostanu zwierząt;
- odniosła się do globalnego wymiaru WPR;
- zapowiedziała przedstawienie wniosków legislacyjnych w sprawie przyszłej WPR latem 2018, po przeprowadzeniu debaty na temat propozycji zawartych w komunikacie oraz po opublikowaniu wniosku w sprawie wieloletnich ram finansowych.

2 maja 2018 KE przedstawiła wniosek legislacyjny dotyczący wieloletnich ram finansowych (por. pkt III 6-7). KE zaproponowała w ramach zreformowanej WPR:

- obniżkę środków w programach wspólnej polityki rolnej;
- zwiększenie nacisku na problematykę środowiska i klimatu;
- zwiększenie poziomu współfinansowania krajowego w ramach rozwoju obszarów wiejskich;
- wprowadzenie nowego modelu realizacji polityki opartej na osiągnięciu wspólnych celów wyznaczonych na poziomie UE i wdrażanej w sposób elastyczny na szczeblu krajowym;
- skierowanie większych środków na pomoc dla małych i średnich gospodarstw w ramach oraz na rozwój obszarów wiejskich;
- utworzenie nowej rezerwy kryzysowej.

30 maja 2018 PE przyjął rezolucję w sprawie przyszłości produkcji żywności i rolnictwa (por. pkt III 9). PE m.in.:

Nowe stosunki między Unią Europejską, państwami członkowskimi, regionami i rolnikami

- podkreślił znaczenie wzmocnienia zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i przyczyniania się do osiągnięcia celów w zakresie środowiska i klimatu w ramach WPR,
- podkreślił potrzebę elastyczności w ramach WPR, ale jednocześnie odrzucił możliwość nacjonalizacji WPR,
- pozytywnie ocenił propozycję nowego modelu realizacji WPR, wskazując jednak, że będzie on przez kilka lat wymagał udoskonalania i zmian, tak aby rolnicy nie byli karani za przejście do nowego modelu,
- sprzeciwił się cięciom w budżecie na rozwój obszarów wiejskich przewidziany w proponowanych WRF;

Inteligentna, skuteczna, zrównoważona i sprawiedliwa WPR służąca rolnikom, obywatelom, obszarom wiejskim i środowisku

- domaga się utrzymania lub zwiększenia budżetu WPR w następnych WRF,
- podkreślił, że kryteria spójnościowe powinny nadal odgrywać ważną rolę w dystrybucji środków z drugiego filaru,
- domaga się modernizacji obecnego systemu obliczania płatności bezpośrednich w I filarze,
- wezwał KE do wprowadzenia nowego, spójnego, umocnionego i uproszczonego systemu warunkowości w I filarze,

Silna pozycja rolników w globalnym systemie żywnościowym – w tym m.in. zwrócił się do KE o uznanie rolnictwa za działalność strategiczną w ramach negocjacji handlowych,

Przejrzysty proces podejmowania decyzji na potrzeby solidnego wniosku w sprawie WPR na lata 2021-2028 – w tym m.in. wzywał KE do opracowania przepisów przejściowych, które – w razie opóźnienia w zatwierdzeniu nowych WPR – umożliwią rolnikom dostęp do środków w ramach programu rozwoju obszarów wiejskich.

1 czerwca 2018 KE opublikowała trzy wnioski legislacyjne (por. pkt II), w sprawie:

- planów strategicznych WPR - COM(2018) 392, w którym określono przede wszystkim:
 - cele ogólne i szczegółowe WPR,
 - wymogi odnoszące się do planów strategicznych i interwencji państw członkowskich,
 - alokacje środków finansowych w podziale na państwa członkowskie i fundusze oraz określono stopień elastyczności dozwolony przy przesunięciach środków między funduszami,
 - zasady opracowywania i zmiany planów strategicznych oraz ich zatwierdzania przez Komisję,
 - zasady dotyczące koordynacji i zarządzania,
 - ramy realizacji, monitorowania i ewaluacji;
- finansowania WPR, zarządzania nią i monitorowania jej - COM(2018) 393, w którym dostosowano przepisy horyzontalne do nowego modelu realizacji polityki;
- jednolitej wspólnej organizacji rynków produktów rolnych - COM(2018) 394, w którym przewidziano m.in.:
 - uchylenie przepisów dotyczących interwencji sektorowych, które zostaną uregulowane rozporządzeniem dotyczącym planu strategicznego WPR i będą częścią planów strategicznych państw członkowskich,
 - zmiany w przepisach dotyczących rynku wina,
 - zmiany w przepisach dotyczących oznaczeń geograficznych.

Wnioski przewidują jako datę rozpoczęcia stosowania 1 stycznia 2021.

Stanowisko Polski

16 maja 2017 – dokument Rady Ministrów określający propozycje polskich priorytetów w odniesieniu do przyszłego kształtu WPR (por. pkt III 4). W dokumencie przedstawiono kryteria, jakimi Polska będzie się kierować w ocenie propozycji zmian WPR:

- skuteczna realizacja traktatowych celów WPR,
- wspólnotowy charakter WPR, w tym w wymiarze finansowym,
- zapewnienie równych warunków konkurencji na jednolitym rynku,
- niwelowanie różnic w rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich,
- wspieranie rozwoju małych i średnich gospodarstw rodzinnych,
- prostota i przejrzystość WPR,
- uwzględnienie aspektów środowiskowych i klimatycznych,
- koordynacja z innymi politykami UE,
- uwzględnienie aspektów zdrowotnych żywności.

II. PROCES LEGISLACYJNY W UE I STANOWISKO SEJMU

COM(2018) 392			
Legislative Observatory	EurLex	IPEX	Sejm RP (jeszcze nie rozpatrywany)
COM(2018) 393			
Legislative Observatory	EurLex	IPEX	Sejm RP (jeszcze nie rozpatrywany)
COM(2018) 394			
Legislative Observatory	EurLex	IPEX	Sejm RP (jeszcze nie rozpatrywany)

III. DOKUMENTY

1. [Wspólna polityka rolna po roku 2020 – Wymiana poglądów](#), 6766/17, 28.02.2017.
2. [Konsultacje w sprawie modernizacji i uproszczenia wspólnej polityki rolnej \(WPR\)](#) – strona internetowa KE
3. [Outcome of the Council meeting, Agriculture and Fisheries](#), 7015/17, 06.03.2018.
4. [Wspólna Polityka Rolna po 2020 roku – polskie priorytety](#), dokument Rady Ministrów, 16.05.2017.
5. [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Przyszłość rolnictwa i produkcji żywności](#), COM(2017) 713, 29.11.2017.
6. [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027](#), COM(2018) 321
7. [Wniosek dot. rozporządzenia rady określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027](#), COM(2018) 322
8. [Wniosek dot. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich](#), COM(2018) 324
9. [Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie przyszłości produkcji żywności i rolnictwa \(2018/2037\(INI\)\)](#), 30.05.2018

IV. PUBLIKACJE

10. Haas J., Rubio E.: [Research for AGRI Committee - Possible impact of Brexit on the EU budget and, in particular, CAP funding](#), 10.2017.
 11. Massot A.: [W kierunku Wspólnej Polityki Rolnej po roku 2020](#), Dokumenty informacyjne o Unii Europejskiej Parlamentu Europejskiego, 01.2018.
 12. Matthews A.: [National co-financing of CAP direct payments](#), "SIEPS European Policy Analysis", 03.2018.
 13. McEldowney J.: [CAP reform post-2020 - Setting the scene](#), „Briefing" Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego, 30.05.2018.
 14. McEldowney J.: [Foresight ? Contribution to the debate on the future of EU agricultural policy](#), Briefing, EPRS, 09.2017.
 15. McEldowney J.: [Current priorities and challenges in EU agricultural policy](#), Briefing, EPRS, Nieminen R.: [Common agricultural policy](#), Briefing European Added Value in Action, EPRS, 01.2018.
 16. 06.2017.
 17. Thillaye R.: [The CAP after 2020: small debate, big implications](#), "E!Sharp", 01.2018.
-

V. KOMUNIKATY PRASOWE I STRONY INTERNETOWE

18. [Budżet UE: wspólna polityka rolna po 2020 r.](#) – komunikat prasowy KE, 01.06.2018
19. [Budżet UE: wspólna polityka rolna po 2020 r.](#) – zestawienie informacji KE, 01.06.2018
20. [Future of the common agricultural policy](#) – strona internetowa KE
21. [Posłowie za nowoczesną, odpowiednio dofinansowaną, przyszłą polityką rolną w UE](#) - komunikat prasowy PE, 30.05.2018
22. [Przyszłość wspólnej polityki rolnej po 2020 roku](#) – strona internetowa Rady UE